

Oponentský posudek bakalářské práce:

Tereza Anna Krausová: Česká biblická společnost po r. 1990

Úvod k předložené práci nestanovuje žádnou specifickou metodu, jejíž prostřednictvím bude autorka sledovat svůj cíl – chce seznámit s historií, posláním a produkcí České biblické společnosti (ČBS). Důraz je kladen na vydávání Písma „jako jednu z hlavních podpor misijních činností“ (6). Zdůrazněn je i přínos pro kulturní povědomí a morálku. V závěru pak autorka vyzdvihne další podstatný moment – ekumenický (52).

Struktura práce je vcelku logická: Po představení hlavního obsahu statutárních dokumentů (poslání, členové, řídicí orgány, struktura) přejde autorka k historii ČBS. Ta je podána do vytčeného roku 1990 pouze velmi stručně. Po vzniku nové ČBS se historii již věnuje velmi podrobně, rok za rokem. Za pozornost stojí důraz na ekumenickou spolupráci, která nové biblické společnosti byla dána do vínku (např. 17). A neméně zajímavý je odkaz na průzkum vztahu populace k náboženství a Bibli, který provedl Institut pro výzkum veřejného mínění (ze samotného textu práce není patrné, kdo tento průzkum provedl, to lze vyčíst až z bibliografického údaje v závěru) „pro potřeby ČBS“ (18).

Další kapitoly práce jsou strukturované čistě chronologicky podle letopočtu. Tím trochu zaniká obsahové zaměření a specifika práce ČBS. Za samostatné zpracování by jistě stála taková témata, jako jsou Dny Bible (poprvé zmíněné na str. 23), nebo průřez publikační činností zaměřenou na děti (např. 40) a mládež. Autorka zmiňuje velmi zajímavé souvislosti – například vliv zmíněného průzkumu na vydavatelskou činnost – ale podrobněji či samostatně se jimi nezabývá. V takto (ne-)strukturované práci zanikají i další témata, která jsou jinak poměrně živě popsána, ale těžko se dohledávají: ekumenická spolupráce (např. 24), vztah k biblickým společnostem v zahraničí, „dějiny“ vydávání ekumenického překladu, resp. otázky revize (30nn) a posléze komentářů (39) atp. Zajímavé je jakési pozvolné nabývání významu sociálně pastorační komponenty (26), odrážející se pak zřejmě nejen v tradiční podpoře vydávání Biblí pro chudší části světa, ale u nás například pro vězení (42) či dětské domovy (47). Rozhodně je pozoruhodné, kolik rozmanitých aktivit, zaměřených jak přímo misijně, tak i na lepší porozumění Bibli a seznámení s ní, ČBS podniká: biblické cesty, biblický autobus, soutěž ve znalostech Bible, ručně psaná Bible, výtvarné či jiné soutěže, účast na knižním veletrhu atp. Za samostatnou kapitolu by stála otázka ilustrovaných Biblí. Ta se může stát předmětem rozhovoru u obhajoby.

Kratičký Závěr přináší souhrnný pohled na předloženou práci. Autorka zde vyzdvihuje ekumenicitu, provázanost se světovým biblickým dílem, přínos teologický, misijní i kulturní. Je zajímavé, že si lze velmi dobře představit tuto závěrečnou stať na místě úvodu k celé práci. Už proto, že si ani zde autorka nepoložila žádnou otázku nad činností a směřováním ČBS. Nabízela by se k tomu například ona několikrát zmíněná ekumenicita. Co vlastně znamená? Představuje ji snad pouze ona „pestrost“ (17) při výběru spolupracovníků, nebo se kladou i otázky například nad vydávanými biblickými překlady, doprovodnou literaturou a oněmi mnohými akcemi, jak to vše bude přijímáno a vnímáno v členských církvích? Lze nějak charakterizovat *teologické* směřování ČBS? I to může být předmětem rozhovoru v rámci obhajoby.

Oponent uznává, že zpracování řady zmíněných témat by přesáhlo formát bakalářské práce i požadavky na ni kladené. Výběr aktivit ČBS, výběr komentářů z oficiálních tiskovin a způsob, jakým jsou tyto výběry sestavené, ukazují, že autorka byla tématem skutečně zaujatá a pokusila o velmi sympatickou a srozumitelnou prezentaci nejen samotné instituce, ale jejího hlavního poslání, které v závěrečných větách velmi pěkně shrnuje. Žel, zvolený

postup a způsob práce přes tento pozitivní rys připomíná více výpisky k budoucí práci než její výsledek.

Převážnou část užití literatury tvoří publikace, které jsou k dispozici na webu ČBS: pravidelně vydávaný Zpravodaj, resp. Informační bulletin, základní (statutární) dokumenty a dějiny ČBS od L. Žilky. Jedinou knihou jsou zde vzpomínky J. Špačka. Uvedena není žádná publikace ČBS, což by mohlo ukazovat právě na onen autorčin zájem popisu instituce, nikoliv její bližší obsahové směřování. Jestliže předložená práce přece občas obsahuje charakteristiku vydávaných publikací (např. 40n), pak jde zřejmě o texty přejeté z informačních tiskovin či webu ČBS. I pro bakalářskou práci je to na samé hranici únosnosti.

Při respektu ke skutečnosti, že předmětem autorčina zájmu nebyla veškerá historie ČBS, považuji přece jen za škodu, že si zřejmě nepovšimla přímo skvostného líčení života kolportérů Biblí z počátku 20. století, kdy byl naplňován především onen prapůvodní misijní a evangelizační záměr. Zde si dovoluji na toto líčení upozornit: Šedý, Rudolf: *Paměti vikáře Šedého*. Benešov, EMAN 2008, str. 79nn).

Z hlediska formálního není práci třeba nic obzvláště vytýkat. Snad jen to, že není příliš obvyklé užívat v titulu zkratku (r. 1990), je lépe vypsát vše plně. Pochválit mohu výběr ilustrací.

Práci doporučuji k obhajobě. Ne však bez rozpaků: na jedné straně lze pozorovat autorčin velký zájem o věc, na druhé straně zvolený způsob vypracování příliš kazí celkový dojem. Hodnocení proto navrhuji v rozmezí C-D.

Ladislav Beneš, Dr.
Katedra praktické teologie UK ETF

V Pardubicích 30. 1. 2014